

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**SPORZĄDZONA NA POTRZEBY
ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OŚRODKA GMINNEGO PUŃSK**

***Opracował:
mgr inż. Przemysław Dyczewski***

Urząd Gminy Puńsk 2022

1	WSTĘP	4
1.1	Informacje wstępne	4
1.2	Podstawy formalno-prawne opracowania	4
1.3	Informacja o zawartości, głównych celach sporządzenia dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	4
1.4	Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	6
1.5	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	6
1.6	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektu na środowisko	7
1.7	Podstawowe informacje o projekcie planu	7
2	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	9
2.1	Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań	9
2.1.1	Położenie gminy oraz obszaru objętego planem	9
2.1.2	Rzeźba terenu, powiązanie obszaru z jego szerszym otoczeniem	10
2.1.3	Budowa geologiczna i gleby	10
2.1.4	Lasy	11
2.1.5	Kopaliny	11
2.1.6	Warunki klimatyczne	11
2.1.7	Wody powierzchniowe i podziemne	12
2.1.8	Fauna i flora	14
2.1.9	Dziedzictwo kulturowe	14
2.2	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	14
3	STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	16
3.1	Woda	16
3.2	Powietrze	16
3.3	Klimat akustyczny	17
3.4	Pola elektromagnetyczne	18
3.5	Degradacja gruntów	19
3.6	Podsumowanie	19
4	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	21
5	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA DOKUMENTU	23
6	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI NA: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI, ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KRAJOBRAZ, KLIMAT, ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE Z UWZGLĘDNIENIEM	

ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM I NA TE ELEMENTY	27
6.1 Tereny zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i usługowej (oraz rolnej z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej) (MN, MNU, U, RM, R)	28
6.2 Tereny komunikacji (KDZ, KDL, KDD, KDW)	30
6.3 Obszary naturalne lub o małym stopniu przekształceń - Tereny rolnicze i zieleni (R, ZL)	31
6.4 Obszary Natura 2000	33
7 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	35
8 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE - BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	36
9 STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	37

1 WSTĘP

1.1 Informacje wstępne

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu „zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk”.

Plan miejscowy sporządzony jest na podstawie uchwały Nr XVI/136/2021 Rady Gminy Puńsk z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk. Przedmiotem zmiany jest obszar nieruchomości zlokalizowanych na terenie miejscowości Puńsk.

Planowana zmiana przeznaczenia terenu związana będzie z poprawą jego walorów funkcjonalnych, przystosowaniem analizowanego obszaru do potrzeb mieszkańców oraz dostosowaniem zapisów planu do aktualnie obowiązującego prawodawstwa. Teren objęty zmianą planu to około 376 ha.

1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029), Zgodnie z art. 51 ust. 1 ww. ustawy organ administracji opracowujący m.in. projekt planu zagospodarowania przestrzennego obligatoryjnie sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Zapisy powyższej ustawy stanowią odzwierciedlenie wdrożenia do polskich regulacji prawnych ustaleń podjętych na poziomie międzynarodowym w dyrektywach Wspólnot Europejskich.

Zakres prognozy określa art. 51 ust. 2 ww. ustawy i został uzgodniony z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Suwałkach pismem znak WSTI.411.1.28.2021.DKV z dnia 20.08.2021 r. oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sejnach pismem znak NZ.0523.2.2021 z dnia 26.08.2021 r.

1.3 Informacja o zawartości, głównych celach sporządzenia dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Podstawa prawna opracowania:

1. art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029),
2. art. 17, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2022 r., poz.503,
3. uchwała Nr XVI/136/2021 Rady Gminy Puńsk z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk,

4. projekt „zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk”.

Cel opracowania:

Prognoza oddziaływania na środowisko winna wykazać niekorzystne zmiany w środowisku które mogą nastąpić w wyniku rozwoju terenów zurbanizowanych, przeanalizować zastosowane w planie regulacje w zakresie stosowania właściwych rozwiązań w szczególności dotyczących problematyki odprowadzania ścieków i zagospodarowania odpadów, emisji hałasu i zanieczyszczeń. Celem prognozy jest przeanalizowanie skali spodziewanych zagrożeń i uciążliwości dla środowiska, wpływu na krajobraz naturalny i kulturowy oraz poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego.

Powiązanie opracowania z innymi dokumentami:

Prognoza nawiązuje do dokumentów:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Puńsk.
2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Puńsk, sierpień 2015.
3. Program ochrony środowiska dla gminy Puńsk na lata 2016-2020 z perspektywą do 2022 r.
4. Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby „Zmiany *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk*”.
5. Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu sejneńskiego w 2016 roku, Suwałki 2017.
6. Raport o stanie środowiska województwa podlaskiego 2015, Białystok 2016.
7. Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacja stref województwa podlaskiego w 2017 roku, 2018.
8. Plan gospodarki odpadami województwa podlaskiego na lata 2016-2022, 2016.
9. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020.
10. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna
11. Polityka Ekologiczna Państwa.
12. Pakiet klimatyczno-energetyczny (przyjęty przez Komisję Europejską w 2008 roku).
13. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
14. Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej.

Akty prawne pomocne przy sporządzaniu prognozy:

- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.,
- ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.,
- ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.,

- ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. ,
- ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r.,
- ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 701 ze zm.),
- ustawa Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r.,
- ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r.,
- ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r.,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839).

1.4 Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Metodyka zastosowana w opracowaniu, to synteza typowych metod dla opracowywanych dokumentów planistycznych. W trakcie przygotowywania niniejszego opracowania analizie poddano dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące środowiska przyrodniczego oraz dokumenty planistyczne dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Punkt wyjścia do analiz stanowiła diagnoza stanu istniejącego w odniesieniu do kierunków i celów stawianych w projekcie miejscowego planu.

Materiały źródłowe oraz inwentaryzacja terenu pozwoliły określić stan i funkcjonowanie środowiska na obszarze objętym granicami opracowania oraz w jego otoczeniu, przedstawić potencjalne zagrożenia środowiska i wpływ ustaleń projektowanego Planu na jego funkcjonowanie.

1.5 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Skutki realizacji postanowień planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko różnorodnych czynników, prowadzonym m.in. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego służby. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, Starosta Sejneński oraz Wójt Gminy Puńsk prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska (jakość: powietrza, wód, gleb, klimatu akustycznego, pól elektromagnetycznych).

Częstotliwość oraz zakres monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach obejmujących m.in. analizowany obszar, będą dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Badania i pomiary prowadzone w celu

określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w przepisach odrębnych.

W kontekście omawianego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, najistotniejsza będzie kontrola nad realizacją ustaleń planu. Przestrzeganie postanowień dotyczących przeznaczenia i zagospodarowania terenu, kształtowania zabudowy, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

1.6 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektu na środowisko

Realizacja ustaleń projektu planu nie powoduje skutków środowiskowych, których charakter mogłyby posiadać znaczenie transgraniczne.

1.7 Podstawowe informacje o projekcie planu

Zmiana planu dla ośrodka gminnego Puńsk ma na celu określenie szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, które umożliwiają kształtowanie zabudowy w sposób jednolity, oraz zagospodarowanie terenów objętych opracowaniem zgodnie z zachowaniem ładu przestrzennego. Głównym celem sporządzanej zmiany planu jest aktualizacja jego zapisów.

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów objętych prognozą jest realizowana głównie w oparciu o wnioski właścicieli nieruchomości. Jednocześnie zmiana przyczyni się do poprawy jakości i standardów technicznych zainwestowania w poszczególne obszary, stworzy racjonalne warunki rozwojowe dla analizowanego terenu oraz pozytywnie wpłynie na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej.

Zmiana planu pozwoli władzom gminy na jeszcze efektywniejsze monitorowanie zainwestowania i kształtowanie nowej zabudowy. Oprócz tego zobowiązuje wszystkie podmioty podejmujące na tym obszarze działalność do zagospodarowania terenu w sposób zgodny z zapisami planu.

Opisywany teren objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą Nr III/10/06 Rady Gminy Puńsk z dnia 29 grudnia 2006 roku.

Analizowany teren objęty jest obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Puńsk, zatwierdzonym uchwałą Rady Gminy Puńsk Nr XII/104/00 z dnia 18 sierpnia 2000 r., dla którego przyjęta została zmiana uchwałą Rady Gminy Puńsk Nr II/20/2014 z dnia 29 grudnia 2014 r. Z analizy studium wynika, że jest to teren przyporządkowany strefie A – „turystyczna – rolnicza – osadnicza - aktywizacji gospodarczej”. Jest to strefa o dużych walorach turystycznych, przyrodniczych i kulturowych.

Przedmiotem opracowania są nieruchomości położone w obrębie Puńsk. Jest to obszar tzw. jednostki funkcjonalno-przestrzennej „rolnej”, czyli tereny racjonalnej gospodarki rolniczej. Teren uległ silnym zmianom antropogenicznym a rozwój miejscowości gminnej wymusza dalszy proces urbanizacji. Zakres wprowadzanych zmian wynika z potrzeb lokalnej ludności oraz polityki przestrzennej gminy. Stopień intensywności zmian jest niewielki i wpisuje się w aktualne zagospodarowanie miejscowości.

W granicach opracowania występują drogi gminne i powiatowe.

- a) droga powiatowa 1159 B klasy Z - o nazwie od drogi 651 – Szoląny – Puńsk – Wojtokiemie,
- b) droga gminna 101673B klasy L,
- c) droga powiatowa 1160 B klasy L - o nazwie Puńsk – Wojciuliszki – Budzisko,
- d) droga gminna 101666B klasy L,
- e) droga gminna 161502B klasy L,
- f) droga gminna 101674B klasy L.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono przeznaczenie terenów:

- 1) teren drogi publicznej zbiorczej - oznaczony symbolem **KDZ**;
- 2) tereny dróg publicznych lokalnych - oznaczone symbolem **KDL**;
- 3) tereny dróg publicznych dojazdowych - oznaczone symbolem **KDD**;
- 4) tereny dróg wewnętrznych - oznaczone symbolem **KDW**;
- 5) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - oznaczone symbolem **MN**;
- 6) tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej - oznaczone symbolem **MNU**;
- 7) tereny zabudowy usługowej - oznaczone symbolem **U**;
- 8) tereny zabudowy zagrodowej - oznaczone symbolem **RM**;
- 9) tereny rolnicze - oznaczone symbolem **R**;
- 10) tereny wód powierzchniowych śródlądowych płynących - oznaczone symbolem **Wp**;
- 11) tereny lasów - oznaczone symbolem **ZL**.

2 ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

2.1 Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań

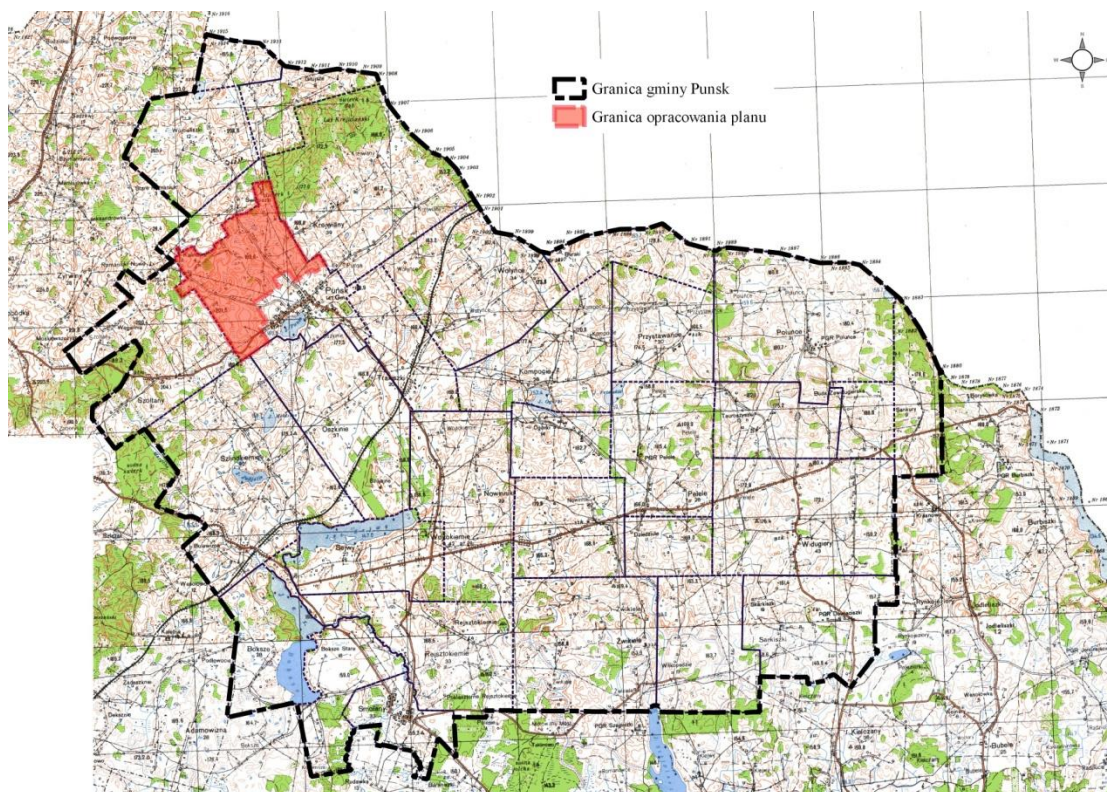
2.1.1 Położenie gminy oraz obszaru objętego planem

Gmina Puńsk położona jest na terenie powiatu sejneńskiego w województwie podlaskim. W podziale fizyczno-geograficznym Polski według J. Kondrackiego znajduje się w:

- mezoregionie: Pojezierze Wschodniosuwalskie,
- makroregionie: Pojezierze Litewskie,
- podprovincji: Pojezierze Wschodniobałtyckie,
- prowincji: Niż Wschodniobałtycko-Białoruski,
- megaregionie: Niż Wschodnioeuropejski.

Przedmiotem opracowania są nieruchomości położone w obrębie Puńsk. Jest to obszar tzw. jednostki funkcjonalno-przestrzennej „rolnej”, czyli tereny racjonalnej gospodarki rolniczej.

Ryc. 2.1 Lokalizacja MPZP na tle gminy Puńsk

Źródło: opracowanie własne na podstawie map udostępnionych przez GUGiK

2.1.2 Rzeźba terenu, powiązanie obszaru z jego szerszym otoczeniem

Rzeźba terenu gminy Puńsk jest bardzo urozmaicona, a jej ukształtowanie związane jest z najmłodszym zlodowaceniem. Teren gminy wznosi się średnio od 150 m n.p.m. w obniżeniach do ok. 200 m n.p.m. Gmina Puńsk zlokalizowana jest w obrębie garbu pojeziernego, najwyższego na Suwalszczyźnie. Garb biegnie z zachodu na wschód, tworząc liczne kulminacje tworzące dział wodny pomiędzy zlewniami rzek Pregoły i Przymorza, a zlewniami Odry, Wisły i Niemna, które to rzeki przecinają ten garb. Rzeźba terenu z dużymi wysokościami powstała na granicy dwu stref w epoce lodowcowej. Na północy gminy dominowały procesy egzaracji lodowcowej. Na południu gminy mamy do czynienia z procesem akumulacji lodowcowej. W obszarze tym, ukształtowany w plejstocenie garb stanowił istotną barierę dla poruszającego się lądolodu z północy, który zmuszony był pozostać w tym miejscu przez dłuższy czas. Postój lądolodu pozostawił po sobie wzmożoną akumulację materiału skalnego.

Charakterystyczną cechą krajobrazu młodoglacjalnego jest mocno urozmaicona rzeźba terenu z kumulacjami moren czołowych. Na terenie gminy występują również mniejsze formy rzeźby terenu: ozy, kemy i sandry.

Najniżej położoną i jednocześnie najmłodszą formą terenu jest erozyjna dolina rzeki Czarnej, zlokalizowana w południowej części gminy.

Zakres przestrzenny opracowania obejmuje tereny wyznaczone w uchwale Nr XVI/136/2021 Rady Gminy Puńsk z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk. Przedmiotem zmiany jest obszar nieruchomości zlokalizowanych na terenie miejscowości Puńsk. Planowana zmiana przeznaczenia terenu związana będzie z poprawą jego walorów funkcjonalnych, przystosowaniem analizowanego obszaru do potrzeb mieszkańców oraz dostosowaniem zapisów planu do aktualnie obowiązującego prawodawstwa. Teren objęty zmianą planu to około 376 ha.

Różnorodność zagospodarowania obszaru nie jest duża. Składają się na nią: zabudowa zagrodowa poza zwartą strukturą zabudowań miejscowości Puńsk. Obszar objęty opracowaniem planu cechuje niezbyt duża presja człowieka na środowisko naturalne, gdyż nadal na omawianym terenie dominować będą głównie tereny rolne z możliwością zabudowy zagrodowej. Zaplanowane zostały nowe tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, ale nie będą one stanowiły dominującej funkcji obszaru objętego planem.

2.1.3 Budowa geologiczna i gleby

Blisko połowa gleb na terenie gminy Puńsk została wytworzona z glin, 20% z utworów organicznych zaś pozostałe z piasków i żwirów. Większość gruntów ornych na terenie gminy to użytki IV klasy bonitacyjnej (około 69%) oraz V klasy bonitacyjnej (około 29%). Grunty klasy III zajmują jedynie 1% powierzchni gminy. Klasa I i II nie występuje na terenie gminy.

2.1.4 Lasy

Na terenie objętym opracowaniem lasy występują w nieznacznej ilości. W sumie jest to około 11,4 ha, które są wykazane w ewidencji gruntów i budynków. Jednak w wyniku uchwalenia planu dokona się zmiana przeznaczenia części gruntów leśnych na cele nieleśne (około 5800 m²), co w konsekwencji oznacza, że konturem leśnym (ZL) w planie oznaczono około 10,8 ha.

2.1.5 Kopaliny

Na terenie objętym planem nie występują udokumentowane złoża kopalin.

2.1.6 Warunki klimatyczne

Gmina Puńsk zlokalizowana jest w obrębie najzimniejszej dzielnicy klimatycznej w Polsce. Z danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej prowadzonych dla wielolecia 1971-2000 wynika, że średnia roczna temperatura powietrza dla terenu gminy wynosiła 6°C- 7°C. Maksymalna temperatura wahała się w granicach 25°C - 26°C i przeciętnie w roku było ich około 25 dni. Ilość dni mroźnych, tj. z temperaturą poniżej – 10°C wynosiła około 66. Przymrozki występowały średnio około 137 dni w roku. Sprawiało to, że okres wegetacyjny skrócił się do około 200 dni. Suma opadów wynosiła około 600 mm/rok.

2.1.7 Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Sieć rzeczna na terenie gminy Puńsk jest słabo rozwinięta. Pod względem położenia hydrologicznego i hydrogeologicznego gmina Puńsk znajduje się w dorzeczu Niemna obejmującego teren 2 515, 36 km². Na terenie gminy zlokalizowane są jego trzy dopływy tj.

- Rzeka Szeszupa – odprowadza wody z północnej części gminy;
- rzeka Biała Hańcza - odprowadza wody ze wschodniej części gminy;
- rzeka Czarna dopływ Czarnej Hańczy – odprowadza wody z zachodniej części gminy.

Ilość jezior na terenie gminy Puńsk jest niewielka, ich zestawienie wraz z zajmowaną powierzchnią prezentuje poniższa tabela.

Tab2.1 Wykaz jezior na terenie gminy Puńsk.

Lp	Nazwa jeziora	Powierzchnia w ha
1	Boksze	96,4
2	Sejwy	85,6
3	Trompałajtis	17,06
4	Kompocie	17,56
5	Punia	16,5
6	Szlinokiemie	14,7
7	Kalninis	3,1
8	Petele	2,25
9	Sankury	1,27

Źródło: Urząd Gminy Puńsk

Jak widać z zamieszczonej powyżej tabeli największymi jeziorami na terenie gminy są Sejwy oraz Boksze. Oba zbiorniki wodne są pochodzenia rynnowego oraz mają silnie wydłużone kształty. Jezioro Sejwy wydłużone jest w kierunku wschód-zachód, zaś Boksze północ-wschód. Obszar opracowania planu obejmuje swoim zasięgiem piąte co do wielkości jezioro gminy, tj. Punia.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna, na terenie gminy Puńsk zlokalizowane są dwie JCWP jeziorne:

- Sejwy (kod: JCWP PLLW30652) o typologii 5a (jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o małym wypływie zlewni, stratyfikowane na Nizinach Wschodniobałtycko-Białoruskich;
- Boksze (kod: JCWP PLLW30663) o typologii 6a (jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane na Nizinach Wschodniobałtycko-Białoruskich).

Jednolita Część Wód Powierzchniowych rzecznych reprezentowana jest na terenie gminy głównie przez Marychę do Marychny z jeziorem Boksze, Sejwy, Szejpiszki (Kod:PLRW800018648299) o typologii 18 (potok nizinny żwirowy).

Wspomniana powyżej JCWP przebiega przez obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

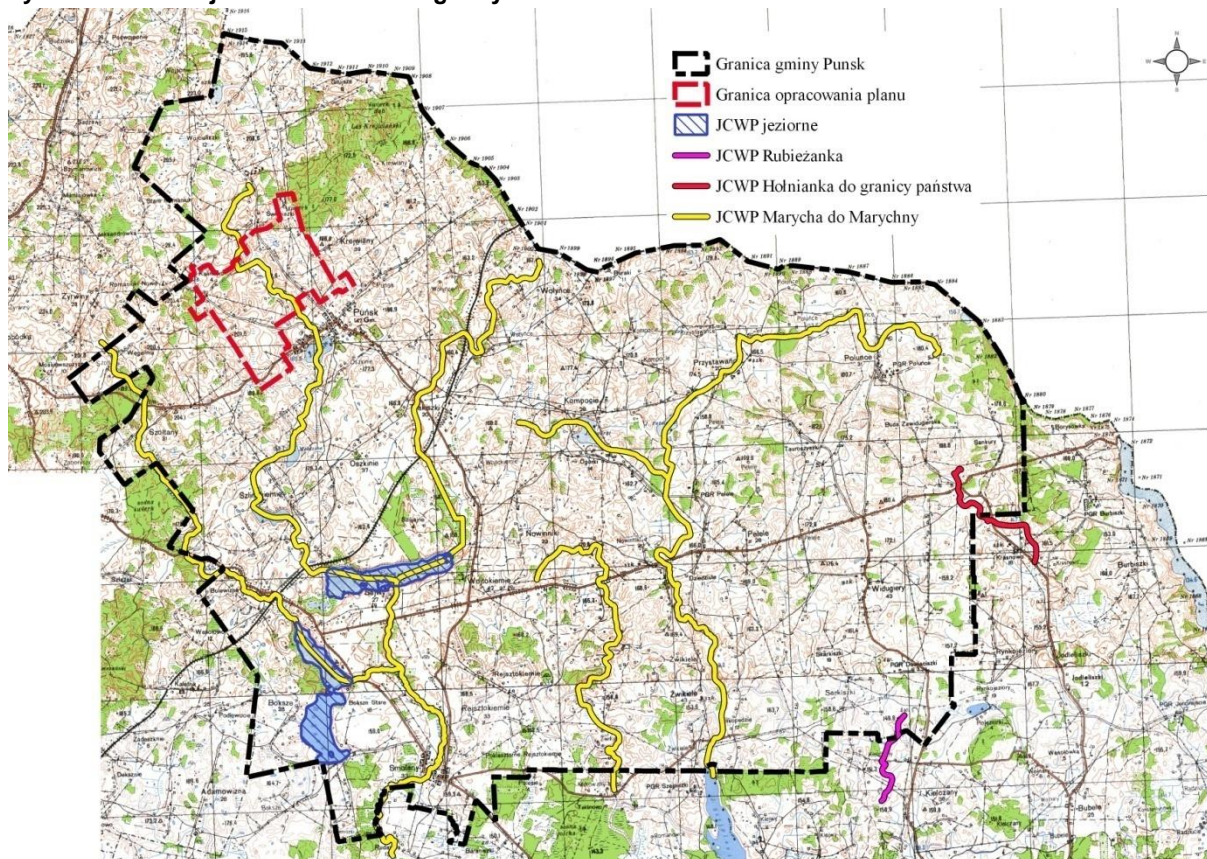
Prognoza oddziaływania na środowisko

dot. zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk

W zachodniej części gminy zlokalizowane są dwa niewielkie fragmenty JCWP rzeczne: Rubieżanka (Kod:PLRW80001864832) o typologii 18 (potok nizinny żwirowy) oraz Hołnianka do Granicy Państwa (Kod:PLRW80002566255) o typologii 25 (cieki łączące jeziora).

Wszystkie JCWP na terenie gminy Puńsk mają status naturalnych, ich przestrzenną lokalizację na terenie gminy obrazuje poniższa rycina.

Ryc. 2.2 Lokalizacja JCWP na terenie gminy Puńsk

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map udostępnionych przez GUGiK

Wody gruntowe i podziemne

W obszarze gminy wody podziemne o znaczeniu użytkowym występują w piaszczysto – żwirowych warstwach utworów czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Główna warstwa wodonośna znajduje się na głębokości 50 – 80 m w północnej części gminy. Dzięki glinom zwałowym jest ona dobrze zabezpieczona od zanieczyszczeń. Poziom wodonośny zlokalizowany w południowej części gminy styka się z wodami powierzchniowymi co może wpływać na niebezpieczeństwo ich zanieczyszczenia.

Gmina Puńsk, zgodnie z aktualnym podziałem na 172 Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd), znajduje się w JCWPd22. Jednostka ta obejmuje swoim zasięgiem gminy: Wizajny, Przerośl, Rutka-Tartak, Jeleniewo, Filipów, Szypliszki, Suwałki (gm. wiejska), Bakalarzewo, Puńsk, Sejny (gmina wiejska), Krasnopol, Giby, Nowinka, Płaska, Sztabin, Lipsk (obszar wiejski) oraz miasta Suwałki i Sejny.

Na terenie gminy Puńsk, nie występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP).

Nie przewiduje się aby realizacja niniejszego planu wpłynęła negatywnie na JCWPd 22.

Zagrożenie powodzią

W granicach obszaru objętego opracowaniem planu nie występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią.

2.1.8 Fauna i flora

Fauna i flora gminy Puńsk są bardzo ubogie, jej urozmaicenie można napotkać głównie w otoczeniu jezior i lasów.

W granicach opracowania występują niewielkie enklawy leśne, dominuje roślinność typowa dla ośrodków przyległych do zurbanizowanych: są to głównie tereny wykorzystywane rolniczo: pola uprawne, łąki, pastwiska.

Spośród zwierząt na terenie gminy odnotowywane są gatunki chronione takie jak: bóbr, kret, jeż wschodni, ryjówka malutka, zając bielak, wiewiórka, kumak nizinny, ropucha szara, jaszczurka zwinka, traszka zwyczajna, grzebiuszka ziemna, żaba jeziorkowa i moczarkowa, z trzmieli występuje trzmiel kamiennik, gajowy, rudy, leśny, rudonogi, rudoszary

Tereny otwartych pól sprzyjają lokalizacji ptaków, w tym także bociana białego, który towarzyszy siedliskom ludzkim.

2.1.9 Dziedzictwo kulturowe

Na terenie gminy znajduje się kilkadziesiąt obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków nieruchomych. Gmina nie posiada gminnej ewidencji zabytków oraz programu opieki nad zabytkami.

W granicach planu znajduje się stanowisko archeologiczne podlegające ochronie konserwatorskiej zgodnie z przepisami o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami: Puńsk, stan. 4 (AZP 14-86/6).

2.2 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Pozostawienie terenów w dotychczasowym użytkowaniu nie doprowadzi do powstania nowych zagrożeń. Teren z racji swojego przeznaczenia w obecnie obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego będzie podlegał stopniowej urbanizacji. Proces ten nie powinien przynieść jednak negatywnych skutków dla środowiska z dwóch względów. Po pierwsze zaplanowana zabudowa jest mało intensywna i nie pociągnie za sobą znacznego wzrostu ilości osób w terenie, po drugie ustalenia obecnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sposób wystarczający zabezpieczą środowisko przyrodnicze obszaru.

Prognoza oddziaływania na środowisko

dot. zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk

3 STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

3.1 Woda

Na terenie Gminy Puńsk nie zlokalizowano punktów pomiarowych w zakresie badania jakości rzek.

W ramach badań monitoringowych wód powierzchniowych zanalizowano stan ekologiczny jezior. Oceną ekspercką objęto jeziora Sejwy oraz Boksze. Z informacji Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu sejneńskiego w 2014 r. wynika, że stan ekologiczny jeziora Sejwy jest poniżej dobrego, zaś jeziora Boksze określono jako co najmniej dobry.

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzony był na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska przez Państwowy Instytut Geologiczny. Badaniom poddano dwa punkty pomiarowe w zakresie jakości wód podziemnych, w dwóch różnych okresach czasu. W 2010 r. w punkcie 1742 Boksze Stare stwierdzono III klasę czystości, co odpowiadało dobremu stanowi wód podziemnych. W 2012 r. ponownie przebadano jakość wód w punkcie 1742 Boksze Stare oraz dodatkowo w punkcie 2270 Poluńce. W obydwu przypadkach jakość wód odpowiadała III klasie czystości.

Na obszarze gminy Puńsk podstawowymi źródłami zanieczyszczeń wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych są:

- zanieczyszczenia spływające do gruntu z pól uprawnych - głównie nawozy,
- nielegalne zrzuty ścieków na terenach wiejskich,
- nieszczelne bezodpływowe zbiorniki na terenach nieskanalizowanych,
- ścieki deszczowe spływające z dróg, placów, stacji paliw i innych powierzchni utwardzonych.

3.2 Powietrze

Do substancji mających największy udział w emisji zanieczyszczeń, pochodzących głównie z procesów spalania energetycznego należą: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pyły. Pozostałe rodzaje zanieczyszczeń emitowane są z zakładów przemysłowych, jednak takowe nie występują w Puńsku.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń atmosfery na terenie województwa podlaskiego są ciepłownie miejskie, przemysłowe oraz rozproszone źródła emisji z sektora komunalno-bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne.

Ocena jakości powietrza

Prowadzone w województwie podlaskim pomiary zanieczyszczeń powietrza wykazały, że aktualnie nie ma problemu z poziomami stężeń dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla i benzenu oraz ze stężeniami metali w pyłe zawieszonym PM10. W latach 2006–2015 wyniki pomiarów stężeń tych substancji osiągały niskie wartości, znacznie poniżej norm dopuszczalnych. W przypadku dwutlenku siarki oraz dwutlenku azotu nie zanotowano w tym okresie przekroczeń norm stężeń 1-godzinnych tych substancji. Stężenia metali w pyłe PM10 również

osiągały marginalne wartości, co potwierdza stosunkowo małe uprzemysłowienie województwa podlaskiego.

Pomiary wykonane przez WIOŚ wskazują na utrzymujące się na przestrzeni lat problemy z dotrzymaniem norm stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. W okresie od 2006 do 2015 r. średnioroczne stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ były wysokie, chociaż nie przekraczały normy dopuszczalnej. W latach 2006–2013 najniższe stężenie zanotowano w Suwałkach. Przyczyną wysokich wartości stężeń pyłu jest niska emisja. Jej przyczyną jest spalanie paliw stałych w piecach w indywidualnych gospodarstwach domowych.

W latach 2010–2015 odnotowano także wysokie stężenia pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu. Źródłem przekroczeń tych zanieczyszczeń, podobnie jak pyłu PM₁₀, była „emisja niska”.

Stężenia ozonu w ostatnim 10-cio leciu osiągały również wysokie wartości. Jedynie w latach 2011–2013 średnia arytmetyczna z liczby dni ze stężeniami 8-godz. ozonu wyższymi od 120 µg/m³ była mniejsza niż 10. Od lat notuje się dla tego zanieczyszczenia przekroczenia normy celu długoterminowego, co jest problemem, który nie dotyczy tylko województwa podlaskiego, ale również znacznej części Polski i Europy.

Małe uprzemysłowienie gminy, jej peryferyjne położenie w stosunku do dużych ośrodków miejskich oraz dróg o zwiększonym ruchu powoduje, że gmina w nieznacznym stopniu jest narażona na zanieczyszczenia powietrza. Sytuacji tej sprzyja również rolniczy charakter gminy.

Najpoważniejsze zagrożenie w zakresie ochrony powietrza stanowi niska emisja, która wzmacnia się w okresie grzewczym. Dlatego też tak ważna jest edukacja ekologiczna, stawianie na nowoczesne rozwiązania technologiczne, które doprowadzą do eliminacji paliw wpływających na zwiększenie emisji zanieczyszczeń. Szczególnie istotne jest to na terenie ośrodka gminnego Puńsk, który jako największa i najbardziej zaludniona miejscowość może generować największe zanieczyszczenie atmosfery. Rozwiązania proekologiczne, powinny znaleźć również swoje odzwierciedlenie w zapisach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie objętym planem zanieczyszczenia komunikacyjne mogą być spowodowane drogami powiatowymi i gminnymi przebiegającymi przez obszar planu.

3.3 Klimat akustyczny

Klimat akustyczny województwa podlaskiego kształtuje głównie komunikacja drogowa oraz w niewielkim stopniu, hałas przemysłowy, którego uciążliwość ma charakter lokalny o stosunkowo niedużym zasięgu.

W zależności od pochodzenia hałasu środowiskowego (źródła) dokonuje się jego podziału na następujące, podstawowe kategorie hałasu: komunikacyjny, (drogowy, lotniczy, kolejowy) oraz przemysłowy.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku prowadzi badania hałasu komunikacyjnego i przemysłowego na terenie całego województwa

podlaskiego. Badania przeprowadzane są w ramach planowych kontroli, a także w ramach działań interwencyjnych w wyniku skarg społeczeństwa.

Hałas komunikacyjny

W latach 2013–2015 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku wykonywał pomiary hałasu, w ramach realizacji zadań „Programu Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2013–2015”, których celem było określenie uciążliwości akustycznej dróg. Na terenie gminy Puńsk nie został zlokalizowany żaden punkt pomiarowy. Najbliżej badania prowadzone były przy drodze krajowej nr 8 w Szypliszkach, wykazując nieznaczne przekroczenie norm.

Szacuje się, że na terenie gminy Puńsk nie występuje problem przekraczania norm hałasu. Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka, jednak nasilenie ruchu jest niewielkie w porównaniu ze zlokalizowaną na terenie gminy Szypliszki drogą krajową. Ruch na linii kolejowej w Trakiszkach nie powoduje nasilenia hałasu. Gmina Puńsk jest gminą typowo rolniczą dlatego też hałas przemysłowy praktycznie nie występuje.

Na terenie objętym planem lokalny hałas komunikacyjny może być powodowany drogami powiatowymi i gminnymi przebiegającymi przez obszar planu.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym i występuje głównie w dzielnicach przemysłowych miast. Na terenie gminy Puńsk nie występują uciążliwe zakłady przemysłowe, które emitowałyby taki hałas.

3.4 Pola elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne jest to emisja energii elektromagnetycznej, pod postacią pól elektromagnetycznych, wywołana zmianami ładunków elektrycznych w układach materialnych. Głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego są:

- stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe i telewizyjne,
- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe oraz CB-radio, radiostacje amatorskie i telefonia komórkowa,
- urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp.

W latach 2011-2013 WIOŚ w Białymstoku przeprowadził pomiary poziomów promieniowania elektromagnetycznego w środowisku na terenie województwa podlaskiego. Zakres obejmował pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości, co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz. Na terenie powiatu sejneńskiego punkty pomiarowe zlokalizowane były w miejscowościach: Sejny, Giby, Krasnopol i Puńsk. Na podstawie uzyskanych

wyników badań nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w żadnym z punktów pomiarowych.

Spośród wyżej wymienionych emitorów promieniowania elektromagnetycznego w obszarze opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są linie elektroenergetyczne 20 kV i 0,4 kV.

3.5 Degradacja gruntów

W myśl ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, pod pojęciem *grunty zdegradowane* – rozumie się *grunty, których rolnicza lub leśna wartość użytkowa zmalała, w szczególności w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej.*

Gleby na terenie gminy Puńsk narażone są na degradację w związku z rozwojem rolnictwa i sieci osadniczej. Ulegają one degradacji chemicznej i fizycznej. Jakość i stan gleb są uzależnione od kompleksowego oddziaływania czynników naturalnych i antropogenicznych (np. odwadnianie bagien, wypalanie traw, niewłaściwe stosowanie nawozów sztucznych itp.). Do najbardziej narażonych obszarów na terenie gminy można zaliczyć:

- odcinki dróg o dużym natężeniu ruchu (droga wojewódzka),
- obszary związane z wydobywaniem kopalin,
- obszary użytkowane rolniczo,
- obszary zajmowane pod zabudowę.

W przypadku rolnictwa degradacja gleb najczęściej jest powiązana z niewłaściwym nawożeniem mineralnym i organicznym, nieprawidłową uprawą, likwidacją zadrzewień śródpolnych. Dużym problemem są także zanieczyszczenia pyłowe, których źródłem jest przede wszystkim transport drogowy. Z komunikacją samochodową związane są takie zanieczyszczenia jak: substancje ropopochodne, metale ciężkie, związki azotu, sól stosowana w czasie zimy, detergenty itp. Zanieczyszczenia te występują w pasach przyległych do dróg powodując lokalne zanieczyszczenia gruntu. Warunki atmosferyczne oraz rzeźba terenu dodatkowo przyczyniają się do zwiększenia degradacji. Na terenie miejscowości Puńsk poziom degradacji gruntów może być większy w związku z odprowadzaniem do gleby nieczystości z terenów utwardzonych, w związku ze znaczną urbanizacją ośrodka.

Z analizy mapy osuwisk i obszarów predysponowanych do wystąpienia ruchów masowych wynika, że obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie jest zagrożony osuwaniem się mas ziemnych.

3.6 Podsumowanie

Diagnoza stanu funkcjonowania oraz zagrożeń środowiska została przeprowadzona we wcześniejszej części opracowania. Wynika z niej, że jakość powietrza jest dobra i w najbliższym czasie nie powinna ona znacząco się pogorszyć. Na terenie gminy nie ma zlokalizowanych żadnych uciążliwych zakładów

wpływających na jakość powietrza. Obecnie największy udział w zanieczyszczeniu powietrza ma transport drogowy oraz gospodarka cieplna. Zanieczyszczenie powietrza nasila się w okresie grzewczym i jest spowodowane gospodarką niskoemisyjną. Krótkookresowe zwiększenie poziomu zanieczyszczenia powietrza może występować także lokalnie wzdłuż dróg o dużym nasileniu ruchu. Jednakże coraz ostrzejsze normy spalania nakładane na producentów samochodów, oraz nacisk na zmniejszenie zanieczyszczenia skutkować będzie systematyczną poprawą jakości powietrza w tym rejonie. Dodatkowo powinna poprawiać się jakość powietrza związana z ogrzewaniem zimowym gospodarstw domowych ze względu na coraz mniejszą ilość energii wymaganej do ich ogrzania (wprowadzenie świadectw energetycznych) oraz wykorzystywaniem alternatywnych źródeł energii m.in. kolektory słoneczne. Związane jest to z tendencją do modernizacji (na proekologiczne) systemów ogrzewania, oraz wprowadzania najnowszych osiągnięć proekologicznych.

Jakość wód powierzchniowych obszaru gminy jest umiarkowana. Na terenie gminy przeprowadzono badania stanu ekologicznego dwóch jezior Sejwy oraz Boksze. Z informacji Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska wynika, że stan ekologiczny jeziora Sejwy jest poniżej dobrego, zaś jeziora Boksze określono jako co najmniej dobry. Monitoring jakości wód podziemnych prowadzony w 2012 r. w punkcie 1742 Boksze Stare oraz w punkcie 2270 Poluńce, wykazał III klasę czystości. W obszarze gminy wody podziemne o znaczeniu użytkowym występują w piaszczysto – żwirowych warstwach utworów czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Dzięki glinom zwałowym jest ona dobrze zabezpieczona od zanieczyszczeń. Poziom wodonośny zlokalizowany w południowej części gminy styka się z wodami powierzchniowymi co może wpływać na niebezpieczeństwo ich zanieczyszczenia.

Na zanieczyszczenie wód wpływa głównie gospodarka ściekowa, zanieczyszczenia spływające z gospodarstw rolnych i pól uprawnych. Perspektywy związane z jakością wód na terenie gminy są dość dobre. Poprawie jakości wód będzie służyć poprawa infrastruktury kanalizacyjnej i budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, zastępujących stare, grożące nieszczelnością zbiorniki bezodpływowe. Należy też dodać realizację zobowiązań unijnych, zawartych w różnych dyrektywach dotyczących ochrony wód. Wśród nich wdrażanie tzw. „Dyrektywy azotanowej”, sprzyjać powinno ograniczeniu zanieczyszczenia wód z przestrzeni rolniczej.

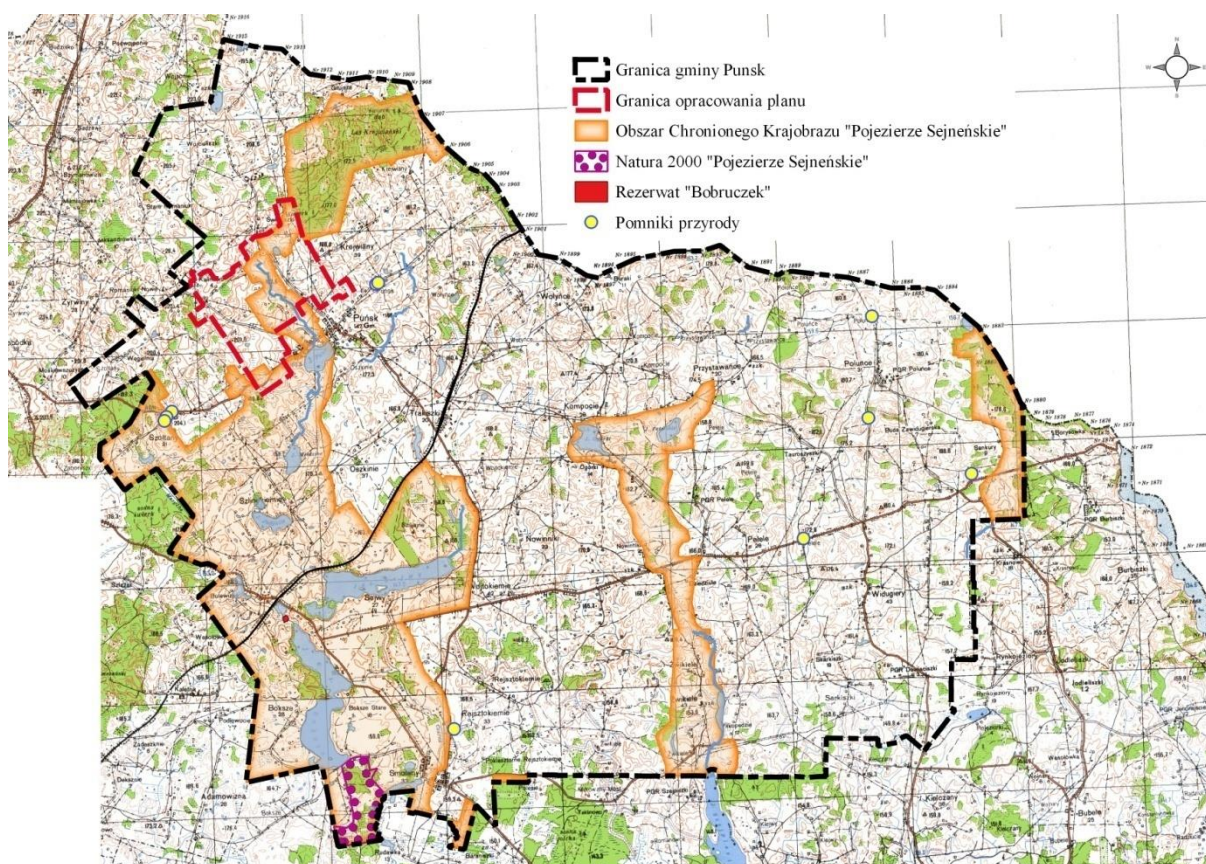
Obszarami narażonymi na hałas będą przede wszystkim obszary położone przy głównych ciągach komunikacyjnych. Zwiększony poziom hałasu może występować szczególnie wzdłuż dróg powiatowych i gminnych. Na terenie gminy Puńsk nie występują duże zakłady będące źródłem szkodliwego hałasu, hałas przemysłowy na terenie gminy jest nieznaczny i ma on charakter głównie lokalny i okresowy. Źródłem tego hałasu mogą być małe zakłady takie jak tartaki, stolarnie czy warsztaty mechaniki.

4 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na terenie gminy Puńsk występują, zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie”,
- Natura 2000 „Pojezierze Sejneńskie”,
- Rezerwat przyrody Bobruczek,
- 10 pomników przyrody.

Ryc. 4.3 Obszary chronione na terenie gminy Puńsk

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map udostępnionych przez GUGiK

Przez teren opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przebiega fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie”, utworzonego na podstawie Rozporządzenia Nr 6/91 Wojewody

Suwalskiego z dnia 2 maja 1991 r. w sprawie zasad gospodarki przestrzennej na obszarach chronionego krajobrazu i wokół jezior województwa suwalskiego.

Obecnie obowiązującym aktem prawnym regulującym zasady gospodarki na terenie obszaru jest Uchwała nr XII/94/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie” (Dz.U. Woj. Podlaskiego z 2015 r., poz. 2122) wraz ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą nr L/469/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. (Dz.U. Woj. Podlaskiego z 2018 r., poz. 2907) oraz uchwałą Nr XXXIII/446/2021 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 września 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 1 października 2021 r., poz. 3667).

Ochrona obszaru polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych związanych z urozmaiconą rzeźbą polodowcową Pojezierza Sejneńskiego z licznymi jeziorami, kemami, ozami i wzgórzami morenowymi. Łączna powierzchnia OCHK to 37 880 ha, z czego na teren gminy Puńsk przypada 4 008,38 ha, zaś na sam obszar opracowania planu około 90 ha.

Pozostałe wymienione powyżej formy ochrony przyrody nie występują w granicach opracowania.

Podsumowując, część terenu objętego planem znajduje się w obszarze chronionego krajobrazu. Zapisy dotyczące ustaleń planu uwzględniają zapisy dotyczące tego obszaru, zaś rysunek planu uwzględnia zarówno granice OCHK, strefę ochronną szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych jak i wyznacza nieprzekraczalne linie zabudowy. Plan nie wprowadza nowej zabudowy w strefie ochronnej. Na fragmencie terenu 4RM oraz na terenie 22RM dopuszcza się funkcjonowanie i rozwój istniejących gospodarstw rolnych, w zakresie ustalonym nieprzekraczalnymi liniami zabudowy. Do ww. gospodarstw mają zastosowanie przesłanki dotyczące odstępstw dla siedlisk rolniczych – „w zakresie uzupełniania istniejącej zabudowy o obiekty do prowadzenia gospodarstwa rolnego, pod warunkiem nie przekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegów wód”. Należy jednocześnie nadmienić, że oba wspomniane wyżej siedliska rolnicze były już usankcjonowane w uchwale Nr III/10/06 Rady Gminy Puńsk z dnia 29 grudnia 2006 r., w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Puńsk.

W związku z powyższym, w granicach opracowania nie występują problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu. Generalnie środowisko przyrodnicze obszaru opracowania planu jest odporne na obciążenia antropogeniczne przy uwzględnieniu działań na rzecz jego ochrony.

5 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA DOKUMENTU

Do głównych priorytetów ustalonych na szczeblu wspólnotowym należą: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Do istotnych dokumentów formułujących cele ochrony środowiska należą:

- Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), nakładająca na Państwa Członkowskie wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych – realizowany w projekcie mpzp poprzez uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej;
- Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), nakładająca na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach;
- Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 09.05.1992 r., wprowadzająca zasady dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- Europejska konwencja krajobrazowa sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r., wprowadzająca zasady dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r., wprowadzająca zasady w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego;
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.

Ocena wpływu na jednolite części wód i osiągnięcie celów środowiskowych określonych w planach zagospodarowania wodami wynikającymi z realizacji założeń Ramowej Dyrektywy Wodnej

Dla obszaru objętego planem obowiązuje „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna” (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. - Dz.U. z 2016 r., poz. 1915).

Przez obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przebiega Jednolita Część Wód Powierzchniowych rzecznych - „Marycha do Marychny z jeziorem Boksze, Sejwy, Szejpizski” (Kod:PLRW800018648299) o typologii 18 (potok nizinny żwirowy).

Obszar objęty planem zawiera się w Jednolitych Częściach Wód Podziemnych GW800022 (JCWPd 22).

W ww. „Planie gospodarowania wodami (...)” szczególną rolę zajmuje podsumowanie działań zawartych w „Programie wodno-środowiskowym kraju” (PWŚK). Przy ustalaniu celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW) warunkiem niepogarszania ich stanu. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód - co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Cele środowiskowe dla wód podziemnych określone w ww. „Planie...” to:

- 1) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- 2) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- 3) ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Docelowo, realizacja ustaleń omawianego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie gospodarki ściekowej, w tym wód opadowych, nie wpłynie na pogorszenie stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych - „Marycha do Marychny z jeziorem Boksze, Sejwy, Szejpizski” (Kod:PLRW800018648299) i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd 22), które zawierają się w granicach planu.

Realizacja ustaleń projektu planu nie stwarza zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych określonych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna” (2016).

Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”

Celem projektu jest zapewnienie, by w świetle problemów gospodarczych Unii Europejskiej i silnej konkurencji gospodarczej w wymiarze globalnym nie doszło do osłabienia efektywności działań na rzecz środowiska oraz aby uzgodnione dotychczas cele w zakresie ochrony środowiska, zarówno na poziomie unijnym, regionalnym jak i globalnym zostały osiągnięte.

Cele priorytetowe dotyczące wyzwań o charakterze lokalnym, regionalnym i globalnym:

Cel 1. – Wspieranie zrównoważonego charakteru miast UE,

Cel 2. – Zwiększenie skuteczności działań unijnych mających na celu stawienie czoła wyzwaniom związanym z ochroną środowiska i klimatem na poziomie regionalnym i globalnym.

Cele te mają również uwzględniać zasady pomocniczości w zakresie:

- ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 20%,
- zagwarantowania, że do 2020 r. 20% zużycia energii będzie pochodziło z odnawialnych źródeł energii,
- ograniczenia, dzięki poprawie efektywności energetycznej, zużycia energii pierwotnej o 20%.

Ponadto, projekt planu nie wprowadza ustaleń będących w sprzeczności z założeniami **Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)**. Głównym celem SPA 2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Realizacji tego celu służą sformułowane cele szczegółowe:

- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska,
- skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich,
- rozwój transportu w warunkach zmian klimatu,
- zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu,
- stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu,
- kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Zapisy projektu planu miejscowego uwzględniają cele SPA 2020 w zakresie kształtowania zagospodarowania przestrzennego oraz stosowania technologii i rozwiązań przyjaznych środowisku i wspierających ochronę jego zasobów.

Projekt planu nie wprowadza ustaleń będących w sprzeczności z założeniami: **Pakietu klimatyczno-energetycznego (przyjętego przez Komisję Europejską w 2008 roku), Programu Ochrony Powietrza dla strefy podlaskiej**. Na podstawie ustaleń omawianych programów gmina powinna prowadzić działania i kształtować politykę w zakresie ochrony przyrody i ochrony środowiska.

Dokumenty na szczeblu krajowym

Strategicznym celem polityki ekologicznej państwa sformułowanym w dokumencie „Polityka ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016” jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju oraz tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego, poprzez wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska, ochronę dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, zrównoważone

Prognoza oddziaływania na środowisko

dot. zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk

wykorzystanie materiałów, wody i energii, dalsza poprawa jakości środowiska oraz bezpieczeństwa ekologicznego, ochrona klimatu.

Jednym z kierunków działań systemowych Polityki Ekologicznej Państwa jest aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym. Generalną zasadą zagospodarowania przestrzennego jest zrównoważony rozwój, gdyż wszelkie działania polityczne, gospodarcze i społeczne mają następować z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno obecnie, jak i w przyszłości.

Ustalenia planistyczne w projekcie planu zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju:

- uwzględniają wymagania ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- określają minimalną powierzchnię terenów biologicznie czynnych;
- ograniczają intensywność zabudowy, jej wysokość i maksymalną powierzchnię zabudowy;
- ustalają pozostałe warunki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu: linię zabudowy, gabaryty budynków, ogrodzenia, elementy małej architektury itp.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego stanowi dokument planistyczny o lokalnym znaczeniu. Istotą miejscowego planu jest ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenów oraz form ochrony terenów, z zachowaniem warunków określonych w ustawach i przepisach odrębnych.

Przy sporządzaniu planu zastosowano cele ochrony środowiska ustanowione w ww. dokumentach istotne z punktu widzenia planu.

6 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI NA: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI, ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KRAJOBRAZ, KLIMAT, ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM I NA TE ELEMENTY

Na wstępie należy zaznaczyć, że negatywne oddziaływanie na środowisko mają te obszary, które z terenów rolnych i terenów zieleni zostały przekształcone na tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz tereny projektowanych ciągów komunikacyjnych. Są to obszary o wysokim stopniu przekształceń. Pozostałe obszary zaliczono do obszarów naturalnych albo o małym stopniu przekształceń.

Zagospodarowanie poszczególnych terenów zgodnie z ustaleniami planu mogą przyczynić się do opisanych poniżej oddziaływań na poszczególne elementy środowiska.

Należy jednak podkreślić, że opracowywany dokument jest zmianą już istniejącego. Nie wprowadza on znaczących zmian i nowych elementów w krajobrazie antropogenicznym wsi. Niewielka skala zmian nie spowoduje znaczącego wzrostu uciążliwości dla środowiska. Lokalnie, w miejscach nowych inwestycji, nastąpi wymiana gatunków roślin i zwierząt charakterystycznych dla pól uprawnych na gatunki charakterystyczne dla terenów zabudowanych i przekształconych przez człowieka. Znacząca część przeznaczeń terenów oraz główne ciągi komunikacyjne pozostaną w takim stanie i układzie jak przed zmianą planu. Plan nie zakłada rewolucyjnych zmian ani rozwiązań. Stanowi on przede wszystkim doprecyzowanie wskaźników i parametrów urbanistycznych, a także zaktualizowanie zapisów w zgodności z obowiązującym prawem.

6.1 Tereny zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i usługowej (oraz rolnej z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej) (MN, MNU, U, RM, R)

Potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty i cechy środowiska

Tab. 6.1 Przewidywane oddziaływanie

ODDZIAŁYWANIE	RODZAJE ODDZIAŁYWANIA
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	
zniszczenia powierzchni warstwy glebowej – warstwy mineralnej i organicznej	bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, negatywne (proces inwestycyjny będzie jednak postępował sukcesywnie, co w znacznym stopniu ograniczy negatywny wpływ na środowisko)
uszczerplenie powierzchni terenów biologicznie czynnych, szczególnie na skutek przekształcenia terenów, które według obowiązującego planu są terenami rolniczymi	bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, długoterminowe, stałe, negatywne
znaczące zmniejszenie naturalnej różnorodności biologicznej na skutek przekształcenie pierwotnych warunków siedliskowych w skutek wprowadzania terenów zabudowy	bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, negatywne
pojawienie się większej ilości niż dotychczas gatunków synantropijnych roślin i zwierząt	bezpośrednie, pośrednie, długoterminowe, stałe, pozytywne
LUDZIE	
zwiększona emisja zanieczyszczeń powietrza – szczególnie emisji niskiej w okresie zimowym na skutek wprowadzania nowej zabudowy	pośrednie, skumulowane, długoterminowe, chwilowe, negatywne
powstanie nowych miejsc pracy oraz terenów umożliwiających osiedlanie się ludzi – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna	bezpośrednie, pośrednie, długoterminowe, stałe, pozytywne
ZWIERZĘTA I ROŚLINY	
zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej; ograniczenie naturalnego światła roślinnego i zwierzęcego, zwiększenie presji i negatywnego oddziaływania na środowisko; utwardzenie powierzchni ziemi na dużym obszarze zaburzy naturalny odpływ wód opadowych i wpłynie negatywnie na równowagę warunków gruntowo – wodnych a pośrednio trwale zmieni naturalne warunki siedliskowe na sąsiednich terenach	bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, negatywne (dokładne oddziaływanie zależy od rodzaju prowadzonej działalności/stosowanych technologii w istniejącym lub projektowanym obiekcie)
powstanie lokalnych barier dla migracji zwierząt (dogęszczenie zabudowy lub wprowadzenie obiektów o dużej kubaturze, zwiększenie emisji zanieczyszczeń, możliwość wystąpienia awarii)	bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, negatywne
pojawienie się gatunków roślin i zwierząt związanych z siedzibami ludzkimi – wzbogacenie różnorodności siedlisk	pośrednie, wtórne, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, pozytywne
WODA	
wytwarzane ścieki komunalne - w przypadku stosowania nieszczelnych zbiorników	bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, negatywne

Prognoza oddziaływania na środowisko

dot. zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk

	(wraz z rozbudową kanalizacji zagrożenie będzie mało)
na terenach zabudowy zagrodowej - w przypadku niewłaściwego gromadzenia odchodów zwierzęcych, istnieje zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych	bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, negatywne
zmiany w poziomie wód gruntowych na skutek zwiększenia zużycia wody	pośrednie, wtórne, skumulowane, długoterminowe, stałe, negatywne
utwardzenie powierzchni ziemi zaburzy naturalny odpływ wód opadowych i wpłynie negatywnie na równowagę warunków gruntowo – wodnych na obszarach sąsiednich	pośrednie, stałe
zmiany w lokalnym obiegu wody przez drenaż płytkich wód gruntowych, zmniejszenie powierzchni infiltracji i wzrost parowania (np. poprzez utwardzenie powierzchni, zabudowanie terenu)	pośrednie, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, negatywne
POWIETRZE I KLIMAT AKUSTYCZNY	
na etapie procesów budowlanych (emisja zanieczyszczeń oraz hałasu pochodząca z maszyn i urządzeń budowlanych oraz transportu)	bezpośrednie krótkoterminowe
możliwa emisja hałasu towarzysząca prowadzonej działalności gospodarczej, usługowej	bezpośrednie chwilowe
W wyniku realizacji ustaleń projektu planu może nastąpić zwiększenie liczby emitorów (z budynków) w sezonie grzewczym - tzw. „niska emisja” z indywidualnych źródeł ogrzewania z terenu opracowania oraz z terenów sąsiednich	bezpośrednie długoterminowe
Projektowana zmiana, nie doprowadzi do ponadnormatywnego hałasu. W obszarze wybranych terenów ustala klasyfikację ochrony akustycznej: zgodnie z zapisami planu.	
POWIERZCHNIA ZIEMI	
na etapie procesów budowlanych (czasowe zmiany rzeźby terenu)	bezpośrednie, krótkoterminowe
ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej	bezpośrednie, stałe
zmiana pokrycia terenu – wyrównywanie terenów, tworzenie nasypów z gruntów przekształconych antropogenicznie pod nowe inwestycje	bezpośrednie, skumulowane, krótkoterminowe, długoterminowe, stałe, negatywne
KRAJOBRAZ	
wprowadzenie nowej zabudowy w sąsiedztwie już istniejącej i ograniczenie liczby kondygnacji (nawiązanie do istniejących w sąsiedztwie już budynków) niweluje negatywny wpływ na krajobraz	bezpośrednie, długoterminowe, stałe, pozytywne
wprowadzenie nowej zabudowy na terenach dotychczas niezainwestowanych	bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, pozytywne, negatywne
KLIMAT	
może dojść do zmian w cyrkulacji powietrza w związku z pojawieniem się nowej zabudowy, jednak nie będzie to miało wpływu na ogólne kształtowanie klimatu gminy oraz regionu.	bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, długoterminowe, stałe, negatywne
ZASOBY NATURALNE	
zwiększenie zanieczyszczenia gleb i powietrza (zwiększona emisja niska, emisja spalin, zasalanie gleb środkami zimowego utrzymania dróg)	bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, negatywne
zmiana warunków środowiskowych (powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat lokalny, zwierciadło wód podziemnych)	bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, negatywne
ZABYTKI	

Prognoza oddziaływania na środowisko

dot. zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk

Plan zakłada ochronę zabytków wpisanych do rejestru i ewidencji zabytków poprzez wyznaczenie odpowiedniej strefy oraz stosowne zapisy.	
DOBRA MATERIALNE	
wzrost wartości działki w związku ze zmianą przeznaczenia terenu rolnych oraz terenów zieleni na tereny zabudowy mieszkaniowej	bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, pozytywne
ZALEŻNOŚCI POMIĘDZY POWYŻSZYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZYODDZIAŁYWANIA NA TE ELEMENTY	
wyznaczone obszary poprzez emisję niską mogą oddziaływać głównie na organizmy żywe – ludzi, zwierzęta, rośliny; zanieczyszczenie powietrza może też wpływać na zachowanie obiektów zabytkowych	bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, negatywne

Źródło: Opracowanie własne

6.2 Tereny komunikacji (KDZ, KDL, KDD, KDW)

Potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty i cechy środowiska

Tab. 6.2 Przewidywane oddziaływanie

ODDZIAŁYWANIE	RODZAJE ODDZIAŁYWANIA
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	
powstanie lokalnych barier dla migracji zwierząt oraz zakłócenie ciągłości przyrodniczej, szczególnie na skutek budowy dróg	bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne
ubytek powierzchni terenów biologicznie czynnych, szczególnie na skutek przekształcenia terenów, które według obowiązującego planu są terenami rolniczymi	bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, długoterminowe, stałe, negatywne
LUDZIE	
zwiększona emisja hałasu komunikacyjnego wzdłuż ciągów komunikacyjnych	negatywne bezpośrednie, długoterminowe, chwilowe; przy zastosowaniu zapisów planu oraz oddalenia nowej zabudowy od dróg oddziaływanie negatywne będzie zminimalizowane.
ZWIERZĘTA I ROŚLINY	
powstanie lokalnych barier dla migracji zwierząt w wyniku budowy nowych ciągów komunikacyjnych	bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, negatywne
pojawienie się gatunków zwierząt i roślin związanych z siedzibami ludzkimi – wzbogacenie różnorodności siedlisk	pośrednie, wtórne, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, pozytywne,
emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych powodująca skażenie środowiska, w rezultacie degenerację świata roślinnego	negatywne bezpośrednie – w miejscu lokalizacji drogi oraz pośrednie – na tereny sąsiednie
WODA	
zwiększenie zagrożenia zanieczyszczeniami – zanieczyszczeń ropopochodnych do wód	bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, negatywne
POWIETRZE I KLIMAT AKUSTYCZNY	

Prognoza oddziaływania na środowisko

dot. zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk

na etapie procesów budowlanych (emisja zanieczyszczeń oraz hałasu pochodząca z maszyn i urządzeń budowlanych oraz transportu)	pośrednie, wtórne, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, negatywne
emisja hałasu generowana przez ruch pojazdów, emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych	negatywne, bezpośrednie, długoterminowe
POWIERZCHNIA ZIEMI	
degradacja powierzchni ziemi w miejscu lokalizacji dróg; zmiana pokrycia terenu – wyrównywanie terenów, tworzenie nasypów z gruntów przekształconych antropogenicznie pod nowe inwestycje	bezpośrednie, skumulowane, krótkoterminowe, długoterminowe, stałe, negatywne.
ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej	bezpośrednie, stałe
zwiększone zagrożenie zanieczyszczenia gleb - posypywanie zimą nawierzchni dróg solami	pośrednie, wtórne, skumulowane, średnioterminowe, chwilowe, negatywne
KRAJOBRAZ	
antropogeniczny element krajobrazu	negatywne
KLIMAT	
emisja zanieczyszczeń pośrednio wpływa negatywnie na klimat, jednakże jej znikoma skala nie stanowi źródła zagrożeń	
ZASOBY NATURALNE	
zwiększenie zanieczyszczenia gleb i powietrza (zwiększona emisja niska, emisja spalin, zasolenie gleb środkami zimowego utrzymania dróg)	bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, negatywne
zmiana warunków środowiskowych (powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat lokalny, zwierciadło wód podziemnych)	bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, negatywne
ZABYTKI	
plan zakłada ochronę zabytków wpisanych do rejestru i ewidencji zabytków poprzez wyznaczenie odpowiedniej strefy oraz stosowne zapisy	
DOBRA MATERIALNE	
plan nie przewiduje negatywnego oddziaływania	
ZALEŻNOŚCI POMIĘDZY POWYŻSZYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZYODDZIAŁYWANIA NA TE ELEMENTY	
skumulowane oddziaływanie akustyczne odnosi się do sumarycznego oddziaływania wszystkich źródeł hałasu w tym głównie inwestycji komunikacyjnych	bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, negatywne

Źródło: Opracowanie własne

6.3 Obszary naturalne lub o małym stopniu przekształceń - Tereny rolnicze i zieleni (R, ZL)

Potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty i cechy środowiska:

- 1) **ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE, POWIETRZE, KLIMAT, LUDZIE** – brak oddziaływania.
- 2) **RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ROŚLINNOŚĆ, ZWIERZĘTA** – obszar biologicznie czynny, wpływający dodatnio na podniesienie naturalnej retencji, odporności środowiska na degradację i zdolności do regeneracji obszarów gminy (*oddziaływanie pozytywne, pośrednie, długoterminowe, stałe*). Miejsce występowania naturalnej roślinności w postaci zadrzewień i skupisk zakrzaczeń śródpolnych, towarzyszących drogom polnym i rowom.

Prognoza oddziaływania na środowisko

dot. zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk

3) POWIERZCHNIA ZIEMI, WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE – zagrożenie skażenia chemicznymi środkami ochrony roślin oraz nawozami sztucznymi (*potencjalne oddziaływanie negatywne, pośrednie*).

4) KRAJOBRAZ – naturalny, element krajobrazu naturalnego i kulturowego (*oddziaływanie pozytywne*).

W celu zaprezentowania znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na poszczególne komponenty środowiska, sporządzono poniższą tabelę.

Tab. 6.3 Rodzaje oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

KOMPONENTY	ODDZIAŁYWANIE										
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNE	SKUMULOWANE	KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	STALE	CHWILOWE	POZYTYWNE	NEGATYWNE
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*
LUDZIE	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*
ZWIERZĘTA	*	*		*	*	*	*	*		*	*
ROŚLINY	*	*	*			*	*	*		*	*
WODA		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
POWIETRZE	*	*		*	*	*	*	*	*		*
POWIERZCHNIA ZIEMI	*	*					*	*		*	*
KRAJOBRAZ	*	*		*		*	*	*		*	*
KLIMAT		*		*			*	*			*
ZASOBY NATURALNE	*	*	*	*		*	*	*		*	*
ZABYTKI			*								
DOBRA MATERIALNE	*	*	*	*		*	*	*		*	*

**) prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnego oddziaływania; stopień nasilenia oddziaływania uzależniony będzie od zastosowanych techniki rozwiązań podczas realizacji, a następnie funkcjonowania konkretnej inwestycji.*

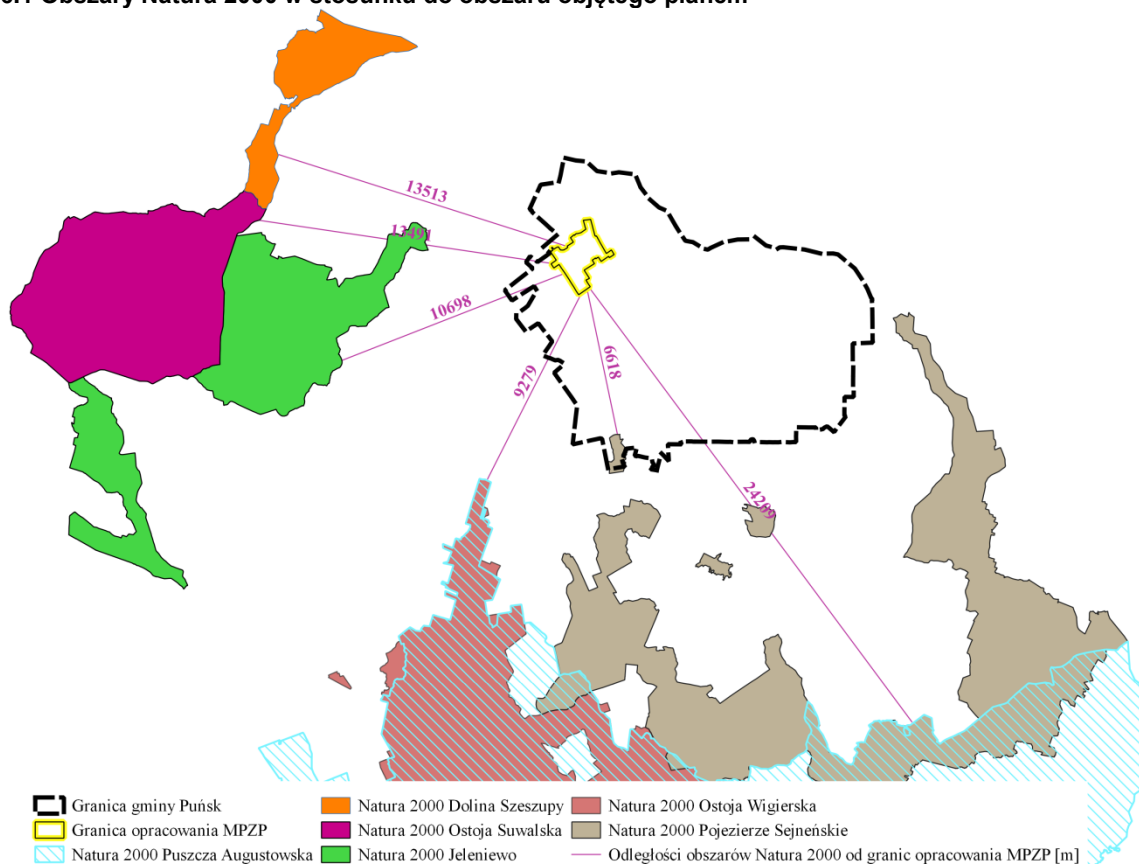
6.4 Obszary Natura 2000

Prace dotyczące realizacji przedsięwzięcia, jak i eksploatacja nie spowodują zjawisk w środowisku przyrodniczym, które mogłyby wywrzeć znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000. Obszar planu położony jest poza tymi obszarami, a najbliższej zlokalizowany obszar Natura 2000 „Pojezierze Sejneńskie” oddalony jest aż o 6,6 km od granic planu.

Prognoza oddziaływania na środowisko

dot. zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk

Ryc. 6.1 Obszary Natura 2000 w stosunku do obszaru objętego planem

Źródło: Opracowanie własne

7 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W związku z tym, że na terenie objętym planem nie występuje obszar „Natura 2000”, nie wykazano też ograniczeń w zagospodarowaniu analizowanego terenu z tego tytułu.

Przedmiotowy teren jest obszarem zagospodarowanym obiektami o podobnym przeznaczeniu jak w projekcie planu.

Aby zminimalizować negatywne oddziaływanie projektu planu na środowisko przyrodnicze należy:

- zakazać tworzenia stałych składowisk wszelkich rodzajów odpadów;
- zakazać odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu.

Za podstawę zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy przyjąć zasadę zrównoważonego rozwoju. Zaleca się wprowadzenie zieleni towarzyszącej przy nowo powstałych obiektach oraz tworzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych i parkingów. Szczególną uwagę należy zwrócić, na etapie wydawania pozwolenia na budowę, na ewentualną uciążliwość wynikającą z funkcjonowania usług.

8 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE - BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Projekt zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk jest zmianą obowiązującego na przedmiotowym terenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Celem zmiany planu jest rozszerzenie/modyfikacja istniejących funkcji i wprowadzenie nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej na terenach wolnych od zabudowy. W planie dopasowano również zapisy dotyczące m.in. form ochrony przyrody czy krajobrazu do aktualnie obowiązującego prawa.

Planowana zmiana przeznaczenia terenu związana będzie głównie z poprawą walorów funkcjonalnych danego terenu, przystosowaniem analizowanego obszaru do potrzeb mieszkańców. Będzie uaktualnieniem stanu faktycznego danego terenu lub wyznaczeniem nowych terenów pod zabudowę w sąsiedztwie już istniejących. Takie działanie jest uzasadnione ekonomicznie ze względu na niskie koszty przyłączenia infrastruktury technicznej. Naturalne środowisko przyrodnicze w rejonie opracowania zostało praktycznie całkowicie przekształcone, przez co nie jest już wrażliwe na skutki antropopresji. Tereny wolne od zabudowy nie przedstawiają wartości przyrodniczej. Koncepcja zagospodarowania przedstawiona w projektowanym dokumencie jest spójna, wykorzystuje właściwe możliwości zagospodarowania i skomunikowania analizowanego obszaru.

W granicach obszaru objętego Planem nie występują obszary Natura 2000. Najbliżej położone tego typu obszary zlokalizowane są około 6,6 km od granic opracowania planu (Natura 2000 „Pojezierze Sejneńskie”). W związku z powyższym nie przewiduje się by ustalenia projektu Planu miały wpływ na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Z tego względu nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych w stosunku do tych, które przedstawiono w projekcie Planu. Podczas analizy możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych nie napotkano trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. Zaproponowane ostatecznie w projekcie Planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania, warunków dla projektowanej zabudowy oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej pozostają w zgodności z zaleceniami wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego, stanowiąc kontynuację istniejącego użytkowania terenów oraz wskazując nowe możliwości rozwoju obszaru i jego otoczenia w oparciu o planowane inwestycje. Projekt Planu uwzględnia wymogi ochrony środowiska. W związku z powyższym dla projektu Planu, który został poddany analizie i ocenie w niniejszej prognozie, nie stwierdzono potrzeby wskazywania rozwiązań alternatywnych. Za rozwiązanie alternatywne potraktowano ustalenia Planu obowiązującego.

9 STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu *zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ośrodka gminnego Puńsk*. Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzano równolegle z pracami nad projektem miejscowego planu zagospodarowania. Dokument został opracowany zgodnie z wymogami aktów prawnych. Przeznaczenie obszaru objętego projektowanym planem jest zgodne z funkcją określoną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Puńsk”.

W projektowanym planie zostało określone przeznaczenie terenów zabudowanych i niezabudowanych, wyznaczono linie rozgraniczające obszary o różnym przeznaczeniu, o różnych zasadach zagospodarowania. Wiodącymi funkcjami będą: tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Określono zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalną wysokość zabudowy, liczbę miejsc parkingowych i sposób ich realizacji oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów.

W prognozie przedstawiono stan i funkcjonowanie środowiska (ukształtowanie powierzchni, budowa geologiczna, wody podziemne i roślinność) na tle zachodzących zmian. Prognoza przedstawia również zamierzenia planu oceniając jego wpływ na poszczególne komponenty środowiska, podając jednocześnie minimalizację ewentualnego złego wpływu na środowisko przyrodnicze. Projekt planu wykorzystuje w pełni naturalne warunki do lokalizacji zabudowy w tej części gminy. Pełna infrastruktura wsi pozwoli zachować walory środowiska przyrodniczego bez ich specjalnych zmian. Projekt planu nie stanowi zagrożenia dla istniejącego środowiska, nie spowoduje pogorszenia warunków atmosfery.

Stwierdzono, że realizacja ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego nie wprowadzi istotnych zmian w środowisku i nie stanowi zagrożenia dla środowiska.